

(Døcker) sagde, at jeg havde udtalt saa store Forventninger om Moserne, men der var dog enkelte Vanskeligheder, han gerne vilde fremhæve, og deriblandt nævnedes han Mangel paa Vand til Æltning af Tørvene. Den største Skavank ved Moserne deroppe er efter min Mening, at der er for meget Vand, og derfor forekommer det mig lidt utroligt, at der kunde blive Mangel paa Vand. Der blev sagt, at det Vand, der muligvis kunde fremskaffes, var Saltvand. Hvis Vandet i Moserne er saltholdigt, forekommer det mig, at der maatte kunne bores. Jeg ved f. Eks., at der ved de store Cementfabrikker, som ligger lige klos op ad Limfjorden, er boret, og der var fersk Vand, saa maa der ogsaa kunne bores i Moserne, saa at der vil kunne blive tilstrækkeligt fersk Vand. Det ærede Medlem udtalte ogsaa, at han stillede sig noget tvivlende overfor, hvorvidt Moserne kunde omdannes til brugbar Agerjord. Hvis det ærede Medlem har besøgt Moserne — og det forekommer mig, at han sagde, at han havde været i Nærheden af Moserne om Sommeren —, vilde det ærede Medlem have set de store og værdifulde Afrøder, der staa i Udkanterne af Moserne, og hver Gang jeg har besøgt Moserne, har jeg faaet en uvilkaarlig Lyst og Trang til at komme ind i Moserne og faa større og større Stykker af dem, som nu ligger øde hen, gjort frugtbringende.

Døcker: Jeg vil gerne sige overfor den højtærede Landbrugsminister, at jeg føler fuldt ud Ansvar ved min Stilling til Lovforslaget. Jeg vil ikke kunne paatage mig Ansvar for at give Lovforslaget min Stemme i den Skikkelse, det har nu, for det eneste faktiske, der foreligger, hvis det vedtages nu, er, at Staten bliver sat i en ganske overordentlig stor Udgift derigennem. Det drejer sig om adskillige Millioner, og ganske vist ruller Millionerne i denne Tid og ruller let, men jeg mener dog, at man som Medlem af Rigsdagen har Pligt til at se paa Statskassens Tarv, og jeg tror, at det Maal, der er sat, og det Perspektiv, der er oprullet, ikke vil komme til at svare til de Anstregelser, som Staten vil gøre. Jeg har ikke den Opfattelse, at Statsdrift bør etableres paa saa mange Maader som muligt, som det forekommer mig, at den højtærede Landbrugsminister har. Det er min Opfattelse, at Statsdrift er i høj Grad langsommere og dyrere end Privatdrift; vi ved jo, at alle offentlige Arbejder, som foretages af Staten, ikke just udmærker sig ved Hurtighed, og i dette Tilfælde var det netop Maalet, at Lavmoserne og vore Skove skulde af-

lastes saa hurtigt som muligt under de ekstraordinære Forhold, vi har for Øjeblikket, da Kulturførselen er saa vanskelig og saa dyr. Det kunde sikkert opnaas hurtigere ved det, som jeg antog for Grundtanken i det oprindelig fremsatte Lovforslag, at der stilledes betydelige Summer til Raadighed til Forarbejder; der havde maattet kunne opnaas Forhandling med Ejerne, som sikkert har mange Erfaringer, der kunde komme til Nytte ved disse Forarbejder. Jeg føler fremdeles mit fulde Ansvar, og jeg skal vide at paatage mig det, hvis Forslaget ikke skulde blive til noget i den foreliggende Form, hvad jeg haaber, det ikke bliver. Derimod vil jeg være med til saa hurtigt som muligt at opnaa det gunstigste mulige Resultat, saaledes at der kan komme noget ud af disse Arealer. Der har jo flere Gange været prøvet paa betydelige Virksomheder deroppe. Der har saaledes været lavet en Spritfabrik i den lille Vildmose, men den havde en ret sørgelig Historie.

Det ærede 3die Medlem for 7de Kreds (Kristensen) opfattede mig, som om jeg havde været tvivlende overfor Muligheden af, at der kunde gro gode Afrøder paa Mosen, navnlig i dens Kanter. Det har jeg ikke nævnt et Ord om. Jeg har kun sagt, at Vandet var salt, og det vil jo volde betydelige Vanskeligheder, naar man tænker sig Kulturer inde i Midten af Mosernes store Areal, de ca. 5,000 ha. Ved Boringer har det netop vist sig, at Vandet var salt. Mine Oplysninger om Vandforholdene i Tørvegravene har jeg fra Tørvefogeden, som han kaldes, for Birkelse Mosedistrikt, der er det største, en Mand, der har levet saa at sige hele sin Tid i Mosen og kender den ud og ind vel saa godt som noget Menneske. Det er fra ham, jeg, som sagt, har mine Oplysninger. Noget andet er, at Afvanding selvfølgelig er nødvendig, idet Tørvemassen jo som en Svamp holder paa Vandet. Det er dog meget store Vandmængder, der skal til, for at Æltningen kan foregaa. Jeg har ogsaa set Dyrkningsforsøgene oppe ved Tylstrup Station, Statens Moseforsøg der. Jeg ved ogsaa, at der i Kanten af Mosen kan findes overmaade frugtbar Jord.

Hertil skal jeg indskrænke mig, idet jeg, som sagt, gaar ud fra, at Sagen gaar i Udvalg.

Landbrugsministeren (K. Pedersen): Jeg tror ikke, at der er nogen Grund til at forlænge Debatten her, man maa hellere fortsætte den i Udvalget, om man der kan opnaa et Resultat, der kan tilfredsstille